

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

1923-рэ ильесим
гээтхалэм
къышегъэжьаа гээ кыыдэкы

№ 178 (21432)

2017-рэ ильэс

Гъубдж
чъэпьюогъум и з

къыхэтутыгъэхэр ыкы
нэмыхк къэбэрхэр
тисайт ижүүлөтээтих
WWW.ADYGOVOICE.RU

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъээст

Мэфэкл шыкъэм тетэу къызэуахыгъ

Гъэцкъэжьынхэр зыщыкъогъэ республикэ стадион-
ныр мэфэкл шыкъэм тетэу блэклигъэ тхъаумадэм
къызэуахыгъыгъ. Адыгэ Республикэм и Лы-
шьхъэу Къумпыл Мурат псэуальэр зэрээтыра-
гъэпсыхъагъэр зэригъэльэгъугъ, мэфэкл зэхахъэм
къеблэгъэгъэ Москва икомандэу «Спартак» итре-
нер шьхъаа щытыгъэ Олег Романцевым, цыф-
хэм, спортыр, футболыр зикласэхэм гушыгъэгъу
афхъугъ.

Юфтхъабзэм джащ фэдэу
хэлэжьаагъэх Адыгэим и Къэ-
ралыгъо Совет — Хасэм и
Тхъаматэу Владимир Нарож-
нэр, УФ-м и Къэралыгъо Думэ
идепутатэу Хъасанэкъо Мурат,
АР-м и Премьер-министрэ ип-
шъэрилхъэр зыгъэцкъэрэ Наталя
Широковар, хэбзэ къу-
лыкъухэм ыкы мунциципальна
образованихэм япащхэр, нэ-
мыкхэри.

Мэфэкл юфтхъабзэхэм къа-
дыхэлъятаагъэу чемпионхэм
яаллеу республикэ стадионым
итемыр трибунэ дэж щылэм
АР-м и Лышихъэрэ спортым
иветранхэмрэ чыгхэр щагъэ-
тысыгъэх.

Адыгэим истадион шьхъаэ
икызызэуухын фэгъэхыгъэ зэхахъэм
цыф бэдээд къеклонлагъ,
ахэр нэгушлох, чэфых, ярест-
публике рэгушшох. Спортыр,
футболыр зикласэхэм республике
импащэ закынфигъазээ, аужырэ шапхъэхэм адиштэу зэ-
тырагъэпсыхъэгъэ стадионыр
къызэрэзэуахырэмкэ къаф-
гушиуагъ. Непэрэ мафэр Адыгэ-
им итарихъ шуклэ къызэрэх-

нэжьыщтыр хигъэунэфыкыгъ.
— Гъэцкъэжьынхэр зыщыкъогъэ, шылткъэр плоштэм,
иклэрикъэу тшылжыгъэ стадион-
ныр мэфэкл шыкъэм тетэу непэ
къызэлтэхъы. Ашкэ гушошо
зэхахъэм къеклонлагъэ пстэу-
ми, республикэм щылсэухэрэм,
сышбуфэгушло, — къыуагъ
Къумпыл Мурат зэхахъэм къы-
щыгущыгъээ.

— Тицыфхэм
ицсауныгъэ агъэптийн, физи-
ческэ культурэм ыкы спор-
тым апшэгъэ ныжыкъэхэм
яячъагъэ нахьыбэ хъунмы
псэуальэр афэлоришэцт, ама-
лышухэр къытштых. Спортым
ильэнхыкъэ гэхъэгъэшко зы-
шыгъэхэр, дунаим щыцэрило
цыфхэр бэу тилэх, ахэм рес-
публикэр аргушхо, къыткэ-
хъухэрэ лэлжхэмкэ щысете-

хылэх. Мыекъопэ «Зэ-
къошныгъэм» ибысым
ешэгъухэр зыщызэхи-
щэцт чылгээ зэрээц-
тым dakloy, тистадио-
ныкъэ культурэм ыкы
спортым ягтуч шхъаа
хууным тышэгүгъы.

Мэфэкл юфтхъабзэхэм
къадыхэлъятаагъэу лазер-
нэ шоу зэхашагъ, къэзэ-
рэугоицъэхэм, анахэу
къэлэцыкъухэм, ар ашло-
гъэшэгъоныгъ. Республике
стадионым ыкы Мыекъопэ «Зэ-
къошныгъэм» ятарихъ гэгээ
фэгъэхыгъэ фильмуу къа-
гъэлэгъуагъэм цыф-
хэр еллэгъэх.

Шыгу къэдгэжкъыын, рес-
публикэм ипащхэм ягуке-
кыкъэ 2008-рэ ильесим ста-
дионым игъэцкъэжын рагъэ-
хъонымкэ, яхъазырынгъэ хагъэ-
хъонымкэ республикэ стадион-
ным амалышухэр къетых. Ары
Адыгэим ипащхэм пшъэриль
шхъаа ўыфагъэуцужыгъагъэр
ыкы гэцэктагъэ хуугъэр.

ТХЬАРКЬОХЬО Адам.
Сурэтхэр А. Гусевым тыри-
хыгъэх. Физическе куль-
турэм ыкы спортым апшэ-
гъэхэм ицсауныгъэ агъэптий-
нэмкэ, яхъазырынгъэ хагъэ-
хъонымкэ республикэ стадион-
ным амалышухэр къетых. Ары
Адыгэим ипащхэм пшъэриль
шхъаа ўыфагъэуцужыгъагъэр
ыкы гэцэктагъэ хуугъэр.

Хъазрэт, Делэкъо Адам, Влади-
мир Овчинниковым, Хъабэхъу
Рустем, Анатолий Лепук,
Сихъу Рэмэзан, Хъот Юныс,
нэмыхк эхэр стадионым
щыгъуагъ.

Дэюодомрэ самбэрэхэм спорты
еджаплэхэу Кобл Якъубэ лялсэ
зыфишыгъэхэр дунаим цэрило
щыгъуагъ. Олимпиадэ джэгун-
хэм дзюдомкэ ячемпионэу

Адыгэим иштыхъу аэты

Республикэ стадионыр итепльэхэм дахэ, спорт
псэуальэр щагъэпсыгъэхэм узыгъэшэ. Атлетикэ
псынкъэм пылхэм ягээлэсэнгъэ хагъэхъоным-
кэ амалышухэр ягэх.

Адыгэим спорт еджаплэхэм
защыгъасэхэрээр стадионым
ипчэгу дахэу къырыкъуагъэх.
Самбэмкэ, дзюдомкэ, ганд-

боловыкъэ, футбольмыкъэ, бок-
сымкъэ, атлетикэ псынкъэмкэ,
баскетболымкъэ, волейболымкъэ,
Къокыплем къышежьагъэ спорты
лъэпкъхэмкэ, атлетикэ онтэ-
гумкъэ, фэшхъафхэмкъэ зызы-
гъасэхэрэр лъэгъупхъэх. Спорты
еджаплэхэм япащхэрэу Kloe

Владимир Невзоровым, джэрэ
медалыр Олимпиадэ джэгун-
хэм къащызыхыгъэу Емыж
Арамбый, атлетикэ онтэгумкъэ
Олимпиадэ джэгунхэм, дунаим
дышэ медалхэр къащыдэзы-
хыгъэу Чыржын Мухъарбый,
спортымен цэрилохэу Хъэпэе
Арамбый, Гостэкъо Хъумэр,

(Икъех ј 2-рэ нэклуб. ит).

Тичыюпс идэхагъэ зэлъарагъашэ

Кавказ къэралыгъо биосфернэ заповедникым иофышэхэм хэбзэшү афэхь угъеу кэлэцыкъу зыгъепсэфыпэ гупчэу «Орленок» зыфиорэм егъэджэн сыхатхэр щизэхащэх. Мы ильэсымкэ а зэдэлэжъэныгъэм мэхъанэ и — экологием и Ильэс ыкчи Урысыем изаповеднэ системэ зызэхащагъэр ильэси 100 мэхъу.

Кэлэцыкъу гупчэм щезыгъэджехэр тинаучнэ иофышэхэм ашыщхэм гүшүэгъу тафэхь угъ. Ахэм зэу ашыщ Павел Родимцевыр — Кавказ биосфернэ заповедникым и Мыецюпс отдел инаучнэ иофыш, географ-

ац. — Мынг зэлпымыу ильэс псаум иофыш, ешэ ыкчи дэгью еджехэр, олимпиадэхэм теклоньгъэхэр къащыдээхыгъэхэр ары клонхэу амал зиэхэр. Кэлэцыкъу хэр экологием ыкчи естественне-географие шэнэгъэхэм афэшагъэх.

Адьгейм икыгъэ научнэ иофышэхэм ыкчи специалистхэм ныбжыкъе сэнаущхэм къафалотэни, арагъэлъэгъун икүнү ашээ. Ахэм лъешэу ашогъэшэгъониг ыкчи упчабэ къатыг Кавказ биосфернэ заповедниким итарих фэгъэхь угъ. Джаш фэдэу къушхэе домбайм (зубрэм) иччахъэ зыпк зэрэргээцорэр, Хэгъэгу зэошхом ильэхъан заповедниким иофышэхэм мыхэр къизэтэргээнхэнхэмкэ иофуу зэрахьагъэхэр къафалотагъэх. Мы уахътэм заповедниким шольырэу ыубитырэм, ар къизэрэгъэгъунэрэ шыкъэм, научнэ уштынэу щашыхэрэм, пэсушхэу хэсхэм, нэмикхэм игъэлкотыгъу ашагъэгъуазэх. Лъеш дэдэу ныбжыкъе хэм агъэшэгъуагъэр мэзчэтэйм (леопардым) фэгъэхь угъу видеороликэу къафагъэлъэгъуагъэр ары.

— Еджэгъу сыхатыр ыкчэм

факлоу, кэлэдэжакохэм анэ гушлоу къыкыхырэр, упчэу къыттыратакохэрээр зытльэгъухэкэ, — къеуатэ Павел Родимцевым, — нахыбэ ядъяшэхэе тшоигъо тэхъу.

Гүшүээр льигъэктогтаг къэралыгъо телевидениеу «Адьгейм» и журналистэу Кудаикъо Алый. Ари Урысые кэлэцыкъу гупчэу «Орленок» зыфиорэм рагъэблэгъягъэхэм ахтэгъ.

Къэралыгъом иобщественне-политичек щынэгъэ къэбарлыгъэлэс амалхэм мэхъанэу щырьялэм фэгъэхь угъе лекциехэм Кудаикъор къяджагъ.

— Зэкэми тышыгъуаз «Орленкэр» зыгъепсэфыпэ къызэрыклоу зэрэшмытым, — къеуатэ аш. — Укъэклон, ушычынен, ушышхэн, зыщыгъэпсэфын закъор арэп, лъэныкъо пстэумки кэлэцыкъу хэр апунхэмкэ, рагъэджэнхэмкэ къэралыгъо политикэ гъэнэфагъэ мыш щызэрахъ. Гупчэм уклоныр псынкъеп, ар уишнэгъэхэмкэ къыдэхынэу щит. Мы уахътэм кэлэцыкъу гупчэу «Орленкэм» Адьгейм икыгъе нэбгырэ 20-мэ зыщагъэпсэфы. Сэ сшхъэкэ сшоигъэшэгъониг егъэджэн сыхатэу щызгъэ-

къуагъэхэр. Купи 3-у нэбгырэ 35-рэ зырыз зэрэхсэм лекции сакынфеджагъ. Ахэр Урысыем ишьольыр пстэуми къарыкыгъэх. Адьгейм икъебар, ичыюпс идэхагъэ къэбарлыгъэлэс амалхэм къызэрэ-ралыкъирэ шыкъирэ джа зепстэуми зэрядгъэшэгъэм сырэгушо. Амал щылэ зыхыкъе, джыри мы иофыр лыдгъэктотшт.

Кавказ биосфернэ заповедниким и Мыецюпс отдел инаучнэ иофышэхэу Урысые кэлэцыкъу гупчэу «Орленок» зыфиорэм щыкъорэ егъэджэнхэм ахэлжъэхэрэ ашыщих Виктория Косковар, Евгений Грабенкор, Юлия Акатовар, Ольга Локтионоввар ыкчи Юрий Спасовскэр.

Къыхэзгъэщимэ сшоигъу мыхэм яофшэн зэрифшэшуюашу уасэ къызэрэфашыгъэр. Гупчэм ипащэ зыкэтихэжьигъэ рэзэнгырэ тхильхэр къафагъэшьошагъэх. Анах тын ляланутиофишихэм къыхагъэшырэр ягъэджэгъу сыхатхэр кэлэцыкъу хэм агу зэрэрихыгъэхэр ыкчи ахэр къазерафэрэзэхэр ары.

ІШЬИНЭ Сусан.

фие шэнэгъэхэмкэ кандидат. — Зэкэми тышыгъуаз «Орленкэр» Урысыем ит кэлэцыкъу зыгъепсэфыпэ пстэуми апэ зэритир, — къеуатэ

Калининград къыщегъэжъагъэу Владивосток нэс, Сыктывкар ыкчи Воркута къащыкъедзагъэу Хакассиим ыкчи Тыва ансыжъагъэу. Ахэр сменэ пчагъэу

Экономическэ диктант атхыщт

Чъэпьюгъум и 12-м Адьгейм щыпсэухэрэм экономическэ диктант атхыщт. Иофхъаб-зэм я 9 — 11-рэ классхэм ашеджэ-хэрэр, студентхэр, ашшэрэе еджаплэхэм иоф ашызы-шэхэрэр, бизне-сым хэтхэр, къэралыгъо иофышэхэр хэлэжъэштых. Иофхъабзэр Адьгэ къэралыгъо университетым щыкъошт.

— Республикаим щыпсэухэрэм экономикэм ылъэныкъокэ шэнэгъэу алэкэльхэр къагъэлэгъонир ыкчи аш мэхъанэу иэм хэгъэхъогъенир ары пшъэрэиль шхъаалэу щитир. Шоигъонигъэ зиэ пстэуми мыш хэлжъэнхэ альэкъыщт, аш ыпкъе хэлэлэп, — къыуагъ Адьгэ къэралыгъо университетим иректорэу Хъунэго Рэшыдэ.

Зипсауныгъекэ нэмикхэм акэмыхъэхэрэми экономическэ диктантыр атхын амал яэшт. Мы ашшэрэе еджаплэм къызэрэштытуагъэмкэ, университетым ичэхъагъу пандусхэр иэх, лифт хэт, зытхъакумэ жъажъэхэм алаи микрофонхэр агъэхъазырыгъэх.

(Тикорр.).

«Кэлэцыкъугъом ишынэгъончъэ псыгъэхъун»

Джа шхъэр зиэ иофхъабзэр «Щынэгъончъагъэм и Тхъамафэ» къыдыхэлъятахъэу Мыецюпс инспекторхэм гурит еджаплэу N 10-м щызэхашагъ. Аш къэбарлыгъэлэс амалхэм ялтыкъхэри, ны-тыхэри хэлжъагъэх.

Гыгурьконым ишапхъэхэр замыгъэцакъе хэхэм тхъамыкъагъоу къыхэкын ыльэкыщхэм, ильэсымкэ еджэгъур зырагъэхъэжъыкъе гъогухэм нахь ашы-

зекъогъуае зэрэхъурэм пстэуми анаэ тырарагъэдзагъ. Амал зэрилэкэ нытыхэм ясабийхэр еджаплэм ашэнхэр, къащжынхэу зафагъэзагъ. А уахътэр къызфагъэфедээ, щынэгъончъэу ахэр зэрэзеклошхэр къафалотэн амал яэшт.

Мэфэкль шыкъем тетэу, къэгъэлъэгъон гъэшэгъонхэр хэтхэу иофхъабзэр рагъэктокъыгъ. Хэлэжъэгъэ пстэуми лъешэу ар агу риҳыгъ.

Хъапсым чэсхэм ахалъхъашт

Бзэджэшагъэ зезыхагъэхэм пшъэдэкъыж ягъэхъыгъэнымкэ Федеральнэ къулыкъум и Гъэорышиланлэу Адьгэ Республиком щынэм иучреждениехэм гриппым пэуцужжырэ вакцинэм ихэльхъан ашырагъэжъагъ.

Аш шоигъонигъэ зиэхэр зээклэ къулыкъушэхэр, бзэджэшагъэ зэрихагъэу зэггуцафэхэу изоляторым щалыгъхэри, хъапсым чэсхэри — хэлэжъэнхэ амал я. Зэрэрахъухэрэмкэ, къэтлъятахъэхэм япроцент 40-м иммунизациер алтынэсшт.

Алэрэ купэу прививкэ ашыщхэм къыхиубытэхэрэр зиоф алуагъэхэу зынбыж ильэс 60-м шокыгъэхэр, уз гъэтэлтигъэ зиэхэр, бэрэ пэтхуу-лутхур къызэутэхъэрэр, коммуналнэхъызмет ыкчи пшерхъялэпэ объектхэм альхэр арых.

Медицинэм иофышэхэм купхэм залуагъакээзэ, вакцинэм икъебар, ишшуагъэ къафалотагъ. Прививкэм ихэльхъан чэпьюгъу мазэм аухынэу агъэнафэ.

Фэдэ иофыгъохэр бзэджашэхэм пшъэдэкъыж зыщарагъэхъирэ учреждениехэм ильэс къес ашызэхащэх. Практикэм къызэригъэлъягъорэмкэ, узум зыкъимытэтынымкэ ахэм яшшуагъэ къекло.

Репетиторствэр гъесеныхъэм исистемэ бэшлагъэу хэуцуагъэу хэтми, ащ шъхъэихыгъэу зэйукэхэм аштыгушыиэхэрэп, ашкэ гъехвагъэу е щылагъэу щылехэм ягугъу ашырэп. Экспертхэм зэралтытэрэмкээ, ар «теневой» лъеныхъоу гъесеныхъэм хэт. Арэу щитми, хбзэгъэуцугъэм тетэу репетиторствэм йофышэнным къералыгъор дэлажьэрэп.

Нэмыхъ хэгэгүхэр пштэхэмэ, ахэм аштыгбэхэм репетиторствэм къералыгъом мэхъанэу ритырэр къеэгэльяаю ахьщэу ащ тыригъэкүадэрэм. Бюджет егъэджэным пэхухъэрэм ар бэкээ зыщиныхъыбэ хэгэгүхэр щылэх.

Репетиторствэм анахъ зызишьомбгүйгээ альтытэрэп Кьюкыпэ Азием ихэгэгүхэр ары — Китаир, Кореир, Тайвань. Германием репетиторствэм доллар миллиардрэ ныкъорэ, Францием миллиарди 2,2-рэ аштырагъэкүадэр. США-м правительстве программа гъенэфагъэ илэу репетиторым иофшэн пэхухъашт ахьщэр унагъохэм афетупши.

Урысыемкэ гъесеныхъэм нахьылпээрэ Федэральне ку-

хологическэу йопылэгъу фэхүхэу ахэм къауягъ. Нэмыхъ хэм зэралтытэрэмкээ, кълэджаю йоф зыдишлэрэм репетиторыр йопылэгъу фэхью къыхэкы сэнэхватэу къыхыщтымкни.

Репетиторствэм гъогоу къыкүгъэр зээзыгъашэхэрэм зэралтытэрэмкээ, ар къизежкаагъэр бэшлагъэ, революцием ыпекли Урысыем ар щылагъ. Уахтэм къызэргигъэлэгъуагъэмкэ, гъесеныхъэм икъэралыгъо системэ зыщыхъыбэир ары репетиторствэр йофым къыхахъэрэр. Предметыр куоу зэбгээшлэнным пае сыхватхэр нахьыбэнхэ фае. Еджэпээ программэм ар къидильтэрэп. Ау ашьэрэ еджаплэм чэхъаштим нахь куоу предметыр

Репетиторствэр гъесеныхъэм исистемэ пытэу къыхууцугъ. Ащ пыльхэм хабзэр аукъоу къералыгъом ылтытэрэп, хъакулахи атырилхъэрэп. Мытыгъоу, хбзэ йофшаплэм ипсэуалэ юмыгъэфедэу, ежъс иакылкэ иунэ исэу лажьэрэм къералыгъор зэрэшиомынэрэр тэрэзинкэи хүн.

Лыкъум ипащхэм мызэу, мытойу мы лъеныхъом нэфагъэ хэлхэгъэгъэн фаеу къауягъ. Кълэгъаджэу ыпкээ хэлхэгъэлэджаю хэлхэгъэгъэн эзигъаджэхэрэмре ашьэрэ еджаплэмкээ йоф ашызышлэхэу кълэгъаджаклохэр зыкэ къералыгъо ушетын фэзигъэхъазырхэрэмре яошлэн нэфагъэ хэлхэгъэгъэн фае. Ау йофыр зы чыгыпэ икыгъэп. Шылыкъэ, репетиторствэр икылэхъ къералыгъохэм зэрэшгээшагъэр тэхихэгъэгү фэдэп, нэмыхъ шылкэ-амалхэр ашкыфагъотыгъэх.

Цыфэу гущыгъэту тызыфэхъууцхэм янахъыбэм зэралтытэрэмкэ, репетиторствэм мэхъанэшо ил. Репетиторыр кълэгъояклоу, щылагъэхэр зыгъэтэрэзыжырэ цыфэу альтигъ. Етланэ, ны-тыхэм афэмидэу ахэр кълэгъаджаклом пси-

зэригъэшлэн фаеу мэхъу. Арзы лъеныхъу. Ау джы еджаплэм икъеухын пчэжжэхэмэи репетиторхэр аубытих. Кълэджаю ишлэ шлэгъошюу юмытэу, еджэгъу такъикъ 45-м къыгурумынорэмэ, сид ны-тыхэм ашшэштыр? Кълэцыкъум дэлэн кълэгъаджэ къуубытын фаеу мэхъу. Сыда помэ езигъэджэр кълэгъаджэм уахтээ илэп — къыкэльыкъорэ урокым клон фае е унэм ыпснкэу клюжыщт ригъэдэштхэр, зыдэштхэр къеэжэхш. Арышь, о уиклале пайи репетитор уубытынэу мэхъу.

Цыфэу кълэгъаджаклом ыкъууцхэр къезигъэджаю икылэхъ къызэргигъэлэгъуагъэмкээ, гъесеныхъэм икъэралыгъо системэ зыщыхъыбэир ары репетиторствэр йофым къызыахъэрэр.

Цыфэу кълэгъаджаклом ыкъууцхэр къезигъэджаю икылэхъ къызэргигъэлэгъуагъэмкээ, гъесеныхъэм икъэралыгъо системэ зыщыхъыбэир ары репетитор зыфалорэр. Ау непэ ащ кълэгъаджаклом ымышлээрэри регъашлэ, ышлээрэри ыгу къеэгэкъижы. Репетитор дэгъуа, дэя зыфэпштим укын.

Щылехэм пытэу хэуцуагъ

пкырыкъимэ, а упчэм иджэуап пынкэу щылехэм къети. Дээм дэжь ахьщэ ытызэ иклээ зыми ыгъэкштэп. Ны-тыхэр зэупчыжых, дэгъум дэжь чэзум хэуцох. Гъесеныхъэм исистемэ хэхүхъэрэм илъесибэ хууцэу сышыгъуазш, ны-тыхэм «мордэй» алоу зэхэсхыгъэп анахъэу еджаплэм къычэкъиштхэр зыдаклохэрэр. Нахьыбэрэмкээ ныбжыкъеуджэнным фэшагъэхэм агу рехыи репетиторыр йоф дашэнэр. Репетиторыр дунаир зэрильэгъурэм ныбжыкъэмкээ мэхъанэшо ил, нахьыбэрэм шүкэе ар агу къенэхъы. Ащ фэдэу «Эммэ Умаровнам ытоштыгъ» ылозз, сэ дэгъоу сшэрэ клэлэм бэрэ биологииемкээ зыдаклоштгъээ Кълэгъаджэр ыгу къэкихъы.

Шылыкъэ, гъот маклэ зилемкээ репетиторыр лъаплэ, ау уисабий зыфаем чахъэу, щылехэм гъогу тэрэз тэххэмэ, ащ фэбгээкштэгъэм зыпари мэхъанэ илэхъырэп. Кълэгъаджэу предметыр классым щязыгъэхъэрэр етланы репетиторэу кълэгъаджаклом йоф дашэнэр къезымыгъэхъэрэр, ар мытэрээу зылыштэхъэрэр щылэх. Ау ны-тыхэм, кълэгъаджэхэм ахээ

Репетиторствэр гъогоу къыкүгъэр зээзыгъашэхэрэм зэралтытэрэмкээ, ар къизежкаагъэр бэшлагъ, революцием ыпекли Урысыем ар щылагъ. Уахтэм къызэргигъэлэгъуагъэмкээ, гъесеныхъэм икъэралыгъо системэ зыщыхъыбэир ары репетиторствэр йофым къызыахъэрэр.

ымыгъэфедэу, ежъс иакылкэ иунэ исэу лажьэрэм къэралыгъор зэрэшиомынэрэр тэрэзынкэ хүн.

Адэ тхьапша непэ репетиторствэм тэфэрэр? Экспертхэм зэрагъеунэфыгъэмкээ, Москва нахь упэчыжье къэс, уасэр нахь макл. Етланэ кълэджаю йоф зыдышлэрэр зэрэс классми мэхъанэ ил. Еджаплэм къычэкъе зэтгыго ушетын зэрэфбэхъязырыштым ыуасэрэ нэмыхъ классхэм ашдажхэу репетиторым ифэо-фашэхэр зыгъэфедэхэрэм атырэмре зэткых. Ащ фэдэу я 9-рэ классым щеджэрэмкээ хысапымкээ зы сыхватыр сомэ 300 мэхъу, ау сыхватрэ ныкъорэ йоф къызыдашлэкъе, сомэ 450-рэ нэсэ. Сыхватитлур — сомэ 600. Я 8-рэ классым щеджэрэмкээ а уасэр зыфэдизир сомэ 400. Урысыбзэмкээ а фэо-фашэхэр ыуасэр сомэ 300-м къыщгээжъагъеу 350-м нэсэ.

Еджаплэм къычэкъхэрэм атырэр нахьыб — сомэ 500-м къыщгээжъагъеу сомэ 900-м

нэсэ. Тарихыр сомэ 500, инджылызыбэр сомэ 600. Ны-тыхэм къызэрадорэмкээ, репетиторым иегъэджаю къыхэхъуагъэр щылэх. Ар нахьыбэу къывшозыгъэшырэр сыхват пчагъэу йоф къызэрадишлэрэр ары. Гущылэх эм пае, зы сыхата, тыва? Сыхатишрэ узыпильтын предметхэри щылэх. Гущылэх эм пае, черченир. Уасэр зэлтигъэр предметым ихыльтаагъэрэ уахтэу репетиторым кълэджаю йоф зэрэшилэрэмре арых.

Узегупшиясэкъе, репетиторствэм иоф гъешлэгъоны. Ны-тыхэм ащ ахьщэ хальхъэми, репетиторым дэжь яклэ зэрэкорэм гулсэфыгъо хагъуатэ. Ащ дэжь маклэ, зыгорэ къыкэштэу альтигъ, агу мэрэхъаты.

Репетиторствэм иоф зэхэмийгъэ горэхэм уашылкэми, ар шылыкъагъэ зыхэль бизнесэу плъйтэн плъэкишт. Ащ щылажьхэрэр зыфэсакъыжых, сида помэ мыхъункээ зэ ягуу зашыкъе, къафаклохэрэр ашлокидынхэ альэкишт.

СИХЬУ Гощнаагъу.

❖ ЗЭНЭКЬОКЬОУ «АДЫГЭ ПШЬАШЬЭР»

Анахь дахэм идэхэжь

«Адыгэ пшьашь» зыфиорэ фестиваль-зэнэкьюкъур ятлонэрэ Адыгэ Республикаим щыкыагъ. Апэрэ чыпілэхэр зыхыщхэр язэрэмьгъашьэру пшьашьэ 11-мэ ядэхагъ имызакъоу, сэнаущыгъэу ахэлъыр къагъэлъегъуагъ. Республикаим илэпэласэхэм яофшагъэхэм уяплынкэ гъешгъоногъэ.

❖ АДЫГЭ РЕСПУБЛИКАМ ИЗЭНЭКЬОКЬУ

Медальхэм афэбэнэштых

Адыгэ Республикаим футболымкэ изэнэкьюкъу шіехэу аухыщ. Медалэу къыдахыщхэм афэгъэхыгъе ешгъэлъхэр чыркыуыл и 3-м ыкыи и 5-м Мыекъуапэ щыкыощтых. Ящэнэрэ чыпілэхэр фэбэнэшхэр непэ стадионэу «Юностым» щыззукъеэштых.

«Пэнжыкъуай» Тэуцожь район — «Урожай» Мыекъуопэ район — непэ зэдешгъэштых. Зэнэкьюкъур мафэм сыхъатыр 3-м «Юностым» щырагъэхъшт. Тэ-

публикем истадионэу «Зэкъошныгъэм» щыззедешгъэштых. Зэу-къэгъур мафэм сыхъатыр 12-м щаублэшт.

Зэхэшаклохэм спортым пыша-гъэхэр рагъэблагъэх ешгъэлъхэм яптынхэй.

Кубокым икъыдэхын фэгъэхыгъэ кіэх ушгъур чыркыуыл и 11-м Мыекъуапэ щыкыощт. «Викториер» «Урожай» лукъэшт.

❖ ФУТБОЛ. АПШЬЭРЭ КУПЫР

Апэ уитыныр псынклагъоп

Урысые Федерацием футболымкэ изэнэкьюкъу хэлэжъэрэ командахэе апшьэрэ купым щешгъэрэм язичээзыу зэлүкілгъэхэр гъешгъөнен юагъэх. Апэ итхэм чиэнагъэхэр ашыгъэх. Ащ къыиушыхъатырэр ауж къинагъэхэм ялэпэлэсэнгъэ зэрэхагъахъорэр ары.

Ешгъэхэр

Я 12-рэ ешгъэхэм кіэхуу афэхъугъэр.

«Арсенал» — «Краснодар» — 1:0, СКА — «Ростов» — 2:1, «Тосно» — «Ахмат» — 1:0, «Рубин» — «Амкар» — 0:1, «Спартак» — «Урал» — 2:0, ЦСКА — «Уфа» — 0:0, «Локомотив» — «Динамо» — 3:0, «Анжи» — «Зенит» — 2:2. «Краснодар» зэктэлъыклоу ятлонэрэ ешгъэхэр шуахыгъ. «Зенит» чыагъэр 1:2-у «Анжи» къытеклоэ, ешгъум икъеух

къэлапчъэм іэгуаор дидзагъ, 2:2-у зэлүкілгъур аухыгъ.

Хэт тыдэ щыла?

1. «Зенит» — 28
2. «Локомотив» — 26
3. «Краснодар» — 21
4. ЦСКА — 21
5. «Ахмат» — 17
6. «Спартак» — 17
7. «Ростов» — 16
8. «Урал» — 16
9. «Амкар» — 14
10. «Уфа» — 14
11. «Рубин» — 14
12. «Арсенал» — 14

13. «Тосно» — 12

14. СКА — 11
15. «Динамо» — 10
16. «Анжи» — 9.

Я 13-рэ зэлүкілгъэхэр

13. 10

«Ахмат» — «Спартак»

14.10

«Динамо» — СКА

«Урал» — «Анжи»

«Краснодар» — ЦСКА

15.10

«Уфа» — «Локомотив»

«Ростов» — «Рубин»

«Зенит» — «Арсенал»

16.10

«Амкар» — «Тосно»

Мы мэфэ благъэхэм Урысыем

ихэшэпыкыгъэ футбол команда

ныбджэгъу зэлүкілгъу 2 илэшт.

Шуухафтын шъхваэу «Пшьэшэ тхъаматэр» Тэхъутэмийкье районым щыщ пшьашьэу Нашэ Эммэ фагъэшшоагъ. Шэуджэн районым щыщэу Блэгъожь Дианэ ятлонэрэ чыпілэхэр къыдэшыгъ. Тэуцожь районым ыцлэхээгээ Бэгъушьэ Бэллэ ящэнэрэ чыпілэхэр къыдэшыгъ.

Зэкэ пшьашьэхэм хэушхахафыкыгъэ шуухафтынхэр афагъэшшоагъэх. Анахь дахэм идэхэжь къыхэхыгъэнэм фэш осэш купэу зэхажагъэм пэшшныгъэ дызэрихъагъ Урысыем культурэмкэ изаслуженнэ юфышэу Лыхуукъэ Андзаур.

Адыгэ Республикаим культурамкэ и Министерствэрэ республикем лъэпкэ культурэмкэ и Гупчэрэ эзэхшэгъэ фестиваль-зэнэкьюкъум фэгъэхыгъэ тхыгъэхэр «Адыгэ макъэм» игээхэлтийгъэу къыщихыттыштых.

Сурэтхэм артыхэр: Тэхъутэмийкье районым иллыклохэм адигэ искусствэм ибанигъэз къагъэлъягъо; апэрэ чыпілэхэр зэнэкьюкъум къыщидээхыгъэу Нашэ Эмм.

Зэхэзыагъэр ыкыи къыдэшыгъэхэр:

Адыгэ Республикаим лъэпкэ Иофхэмкэ, Икылбэ къэралхэм ашы пээурэ тильэпкэгъуухэм адигээзээпхынгъэхэмкэ ыкыи къэбар жыгъээм иамалхэмкэ и Комитет Адрессыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:

385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:

приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къаилхыэр А4-кіэ заджэхэр тхапэхуу зипчагъэкэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлзэ, шрифтыр 12-м нахь цыкунэн щытэп.

Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэхэгъэхэжых. E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, телерадиокэтынхэмкэ ыкыи зэлъы-Исыккэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпілэхэрэшлэг, зэраушыхъатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъатыгъэр

ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкэмкэи чыагъэр

3855

Индексхэр

52161

52162

Зак. 2586

Хэутын узчыгъэрэштэхэнэу щыт ухажтэр
Сыхъатыр 18.00
Зыщаушыхъатыгъэр
уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаэр
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшьэдэжыгъэр
зыхыырэ секретарыр

ЖакІмыкъо
А. З.

Нэклубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫЛН Нурий.